

ماده ۷-۹: روش سنجش ریسک نقدینگی

در نظام بانکداری ایران بیشتر منابع از محل سپرده‌های کوتاه مدت تامین مالی شده که عموماً در قالب تسهیلات اعطایی صرف سرمایه‌گذاری‌های بلند مدت‌تر می‌گردد، بنابراین وظیفه اصلی بانک ایجاد توازن بین تعهدات کوتاه مدت مالی و سرمایه‌گذاری‌های بلند مدت است. بخش مدیریت ریسک نقدینگی نرم‌افزار مدیریت ریسک بانک به کاربر این امکان را می‌دهد تا با تولید صورت نقدینگی ساختار یافته (نردبان سررسیدها)، به بررسی شکاف بین جریان وجوه نقد ورودی و خروجی در سطح کل بانک، استان و یا شعبه بپردازد. شکاف نقدینگی برای مدیران ارشد بانک از اهمیت ویژه برخوردار است چرا که آن‌ها را از وضعیت نقدینگی روزهای آتی بر اساس سررسید قراردادهای آن‌ها مطلع ساخته و به آنها این فرصت را می‌دهد تا در صورت نیاز به منابع نقد بتوانند با سرعت و هزینه معقول منابع لازم را فراهم آورند.

در قسمت دیگری از بخش ریسک نقدینگی نرم‌افزار مدیریت ریسک، به مطالعه رفتاری مشتریان و تحلیل شکاف رفتاری پرداخته می‌شود. این نوع تحلیل در واقع پیش‌بینی مشخصی از وضعیت نقدینگی آینده بانک بر اساس مطالعه رفتار مشتریان و در نظر گرفتن فروزی خاص می‌باشد. یکی از مدل‌های زیر مجموعه بخش مدیریت ریسک نقدینگی، مدل درآمد بهره خالص است. در این مدل می‌توان تا تاثیر تغییرات نرخ بهره را بر دارایی‌ها و بدهی‌های حساس نسبت به نرخ بهره و همچنین درآمدها و هزینه‌های بهره‌ای ناشی از این تغییرات را بسنجد.

علاوه بر روش‌های فوق ذکر که دیدگاه جریان نقد کمیته نظارتی بازل را پوشش می‌دهد؛ دیدگاه نسبتی سعی در تجزیه و تحلیل نسبت‌های مالی جهت تعیین موقعیت مالی بانک دارد. در این بخش نسبت‌های نقدینگی متداولی نظیر نسبت تسهیلات به سپرده‌ها، موجودی نقد به سپرده‌ها، دارایی‌های نقد به کل دارایی‌ها و تسهیلات بلندمدت به سپرده‌های کوتاه مدت و نسبت‌های جدیدی که کمیته نظارتی بازل در دستورالعمل بازل III خود معرفی نموده است نیز محاسبه می‌گردد.

کمیته نظارتی بازل دو نسبت جدید به نام‌های "نسبت پوشش نقدینگی" و "نسبت منابع مالی پایدار" را با دو هدف مجزا اما در نهایت مکمل یکدیگر معرفی نمود. هدف از معرفی نسبت پوشش نقدینگی ارتقای قابلیت بازگشت سریع بانک به شرایط نرمال نقدینگی در کوتاه‌مدت است. همچنین هدف از معرفی نسبت منابع مالی پایدار در بازل III ارتقای قابلیت بازگشت به شرایط نرمال نقدینگی در طول یک بازه بلندمدت‌تر است. بازه زمانی تعریف شده برای این نسبت یکسال می‌باشد.